

PALM OFF FEST

Untitled yet vol. 2

William Shakespeare
**ZKROCENÍ
ZLÉ
ŽENY**

SEZONA
2021–2022

DIVADLO
POD PALMOVKOU

Režie:
Michal Lang

Premiéra:
24. září 2021

PP

WWW.PODPALMOVKOU.CZ

PROGRAM FESTIVALU

05. 10. 19:00	Viktor Šenderovič VIDĚT SALISBURY	Velký sál Divadla pod Palmovkou Předpremiéra filmu („Work in Progress“) Diskuze s tvůrci Vstup volný pro návštěvníky festivalu s libovolnou festivalovou vstupenkou
15. 10. 18:30	Slavnostní zahájení festivalu ALFA	Velký sál Divadla pod Palmovkou Operomanija, Vilnius, Litva Pouze pro dospělé diváky V anglickém znění Diskuze s tvůrci
19. 10. 19:00	Tomáš Dianiška 294 STATEČNÝCH	Velký sál Divadla pod Palmovkou Divadlo pod Palmovkou, Praha Anglické titulky Diskuze s tvůrci
21. 10. 19:00	Roland Schimmelpfennig ZLATÝ DRAK	Velký sál Divadla pod Palmovkou Teatrul Andrei Mureșanu, Sfântu Gheorghe, Rumunsko České titulky Diskuze s tvůrci
26. 10. 19:00	Michał Walczak PÍSKOVIŠTĚ	Za oponou Velkého sálu Divadla pod Palmovkou Divadlo Alexandra Duchnoviča, Prešov, Slovensko České titulky Diskuze s tvůrci
29. 10. 19:30	Ľuba Lesná ANTIKVARIÁT	Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou Občanské sdružení Pravda a láska, Bratislava, Slovensko Diskuze s tvůrci
30. 10. 19:30	Ľuba Lesná ANTIKVARIÁT	Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou Občanské sdružení Pravda a láska, Bratislava, Slovensko Diskuze s tvůrci

■ kinedok

Dokumentární sekce Kinedok Studio PALM OFF

Vstup volný

06. 10. 19:30	OSOBNÍ ŽIVOT DÍRY <i>Vernisáž doprovodné výstavy Osobní život díry – Zelené desky od 19:00</i>	Režie Ondřej Vavrečka Anglické titulky Diskuze s tvůrci
09. 10. 19:30	NOVÁ ŠICHTA	Režie Jindřich Andrš Anglické titulky Diskuze s tvůrci
12. 10. 19:30	VLCI NA HRANICÍCH	Režie Martin Páv Anglické titulky Diskuze s tvůrci
13. 10. 19:30	SLEPICE, VIRUS A MY	Režie Filip Remunda Anglické titulky Diskuze s tvůrci
16. 10. 19:30	ZÁKON LÁSKY	Režie Barbora Chalupová Anglické titulky Diskuze s tvůrci
20. 10. 19:30	ŽAL ŽEN	Režie Andrea Culková Anglické titulky Diskuze s tvůrci

CRESTYL

DOCK™

metromax

DEFMAGOL

Prima

K. Kadeřák Praha

PSYCHOLOGE

DIVADLO POD PALMOVKOU JE DIVADELNÍ SCÉNOU
HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

HLAVNÍM ORGANIZÁTOREM FESTIVALU PALM OFF FEST 2021
JE DIVADLO POD PALMOVKOU, ZENKLOVA 34, 180 36, PRAHA 8.

POŘADATELEM OFFPROGRAMU FESTIVALU PALM OFF FEST
JE AGENTURA WI-M PRODUCTION PRAHA, S.R.O.

ZÁŠTITU NAD V. ROČNÍKEM FESTIVALU PALM OFF FEST
POŘÁDANÝM DIVADLEM POD PALMOVKOU VE DNECH 5. 10. – 30. 10. 2021
PŘEVZAL MINISTR KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY, PAN LUBOMÍR ZAORÁLEK.

PARTNEŘI

CRESTYL

DOCK

METR@STAU

KINEDOKI

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

ORGANIZAČNÍ TÝM:

ŘEDITEL FESTIVALU

Michal Lang

MANAŽERKA FESTIVALU

Ivana Wojtylová

DRAMATURG FESTIVALU

Jan Jiřík

PRODUKCE

Viktorie Schmoranzová, Barbora Prokopová
a Kristýna Šrolová

MARKETING

Eliška Nováková

PR

Eliška Mikovcová, Markéta Hanušová

VEDOUČÍ TECHNIKY DIVADLA POD PALMOVKOU

Jan Špišek

ČESKÉ TITULKY K PŘEDSTAVENÍM

Kristýna Chvojková (*Zlatý drak*) a Jiří Vondráček (*Pískoviště*)

ANGLICKÉ TITULKY K PŘEDSTAVENÍ

Easy Talk (*294 statečných*)

PROGRAMOVÝ BULLETIN

PRO PALM OFF FEST 2021 PŘIPRAVILI:

Redakce: Ladislav Stýblo; texty: Ladislav Stýblo, Jan Jiřík;
překlad do angličtiny: Marta Darom; grafická úprava a sazba:
Martin Ponec; jazyková korektura českého textu: Pavla Březinová.
Vydalo Divadlo pod Palmovkou, 2021.
Neprodejně.

Vážený přátelé a příznivci divadla,
umění a inspirativního dialogu,

rád bych vás srdečně pozval k účasti na svátku středoevropského divadla – na pátém ročníku mezinárodního divadelního festivalu Palm Off Fest, který je již od roku 2016 pořádaný Divadlem pod Palmovkou ve spolupráci s jeho partnery a podporovateli.

Náš festival se od samého počátku snaží nabídnout originální pohled na divadlo středoevropských zemí se zvláštním zřetelem na divadelní projevy, které mají schopnost inspirovat a oslovit domácí publikum i tvůrce a které zároveň přinášejí cennou zprávu o současných uměleckých, politických a společenských trendech a živých tématech svých zemí – a tím i Evropy. Festival Palm Off Fest si právě díky této své ambici vydobyl renomé mezi diváky i divadelními odborníky a stal se důležitou platformou pro mezinárodní dialog.

V minulém roce se Palm Off Fest vinou opatření proti šíření nemoci covid-19 bohužel uskutečnit nemohl, pro letošní rok je však připravován tak, aby navázal na minulé ročníky a zároveň reagoval na postpandemickou situaci, která změnila mnohé nejen v oblasti umění a divadla. Jsem proto nesmírně rád, že vás mohu pozvat na mimořádně kvalitní a inspirativní představení z Litvy (pozoruhodný projekt *Alfa* vytvořený jednou z nejnadanějších a nejoriginálnějších litevských multimediálních umělkyní vystupující pod jménem Dr. GoraParasit), z Rumunska (skvělá inscenace jedné z nejzajímavějších her posledních desetiletí *Zlatý drak* autora Rolanda Schimmelpfenniga v režii mladé tvůrkyně patřící k největším talentům rumunského divadla Catincy Drăgănescu) a Slovenska (inscenace *Pískoviště* pyšníci se podtitulem „nejlepší hra 21. století pro dva herce“ v režii Braňa Mazúcha a inscenace *Antikvariát* o bolestivé minulosti spojené se Slovenským státem s Emilií Vášáryovou v hlavní roli a v režii Viery Dubačové) doplněné o úspěšnou inscenaci Divadla pod Palmovkou *294 statečných* v režii mnohokrát oceněného tvůrce a člena našeho divadla Tomáše Dianišky, která zpracovává silné téma atentátu na Heydricha. Součástí letošního ročníku bude také předpremiérová pracovní projekce filmu natočeného podle divadelní hry současného ruského satirika Viktora Šenderoviče *Vidět Salisbury* v mé režii, která mrazivě komickým způsobem reaguje na útok ruské tajné služby GRU novičokem ve Velké Británii a odhaluje souvislosti a skutečnou podobu současného putinovského Ruska. Program bude jako každý rok doplněn také o projekce dokumentárních filmů reflektujících velká evropská témata a další doprovodné akce. Velkým lákadlem pro diváky budou i veřejné diskuze s tvůrci, které stejně jako v minulosti následují po každém představení a po každé projekci.

Spolu s kolegy jsme v Divadle pod Palmovkou vždy věřili, že divadlo a umění je odrazem vesmíru. Odrážme se tedy do nových časů společně...

Michal Lang,
ředitel a umělecký šéf Divadla pod Palmovkou
a ředitel festivalu Palm Off Fest

Vážený návštěvníci, milí hosté,

přeji letošnímu ročníku festivalu především hodně spokojených diváků a žádné koronavirové patálie, které nás trápí již přes rok a půl. Věřím, že jsme schopni všechny nedávné pandemické problémy překonat a letos si festival při zachování nezbytné opatrnosti naplno užít.

Osobně se na celý festival velmi těším a jsem upřímně rád, že si za léta své existence vydobyl pevné místo v divadelním kalendáři. Zvláště zvědavý jsem na inscenaci *294 statečných*, která připomíná jeden z největších odbojových činů v Evropě – útok na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Bylo a je mi velkou ctí festival za městskou část Praha 8 podpořit. Jsem zároveň velmi hrdý, že zde máme tak skvělou scénu, jakou je Divadlo pod Palmovkou.

Ondřej Gros,
starosta Prahy 8

Z RECENZÍ A ZPRÁV O UPLYNULÝCH ROČNÍCÍCH FESTIVALU

„Divadelní festival Palm Off Fest se vyprofiloval jako jedna z nejzajímavějších českých kulturních akcí, na níž se sice stírají žánrové škatulky, ale všechna představení spojuje jasné téma. (...) V rámci hlavního programu představil silný výběr divadel střední Evropy: dvě inscenace přivezl z Maďarska a po jedné z Polska, Slovenska a Slovinska. Ještě více než u předchozích ročníků byla letos patrná jasná koncepce, a to jak estetická, tak tematická. Pod heslem Hrdinové jako my, kterou si dramaturgie festivalu vypůjčila z názvu knihy Thomase Brussaiga, dokázali organizátoři poskládat rozmanitý soubor vzájemně se doplňujících inscenací. Ty společně akcentovaly nejasnou hranici mezi hrdinstvím a antihrdinstvím, respektive pochopení pro nedokonalosti v našem politickém rozhodování. (...) Jak vyplynulo mimo jiné i z diskuse Festivaly, kam se podíváš, pořádané v rámci letošního programu Českým rozhlasem Vltava, patří Palm Off Fest mezi akce, které se neomezují žánrovými škatulkami, zato je ale vymezuje jasné téma. U letošního ročníku je opět možné konstatovat, že festival vyniká kontinuální, promyšlenou dramaturgií a samozřejmým politickým aspektem divadla, na který si u nás stále ještě zvykáme.“

Ondřej Škrabal, Alarm (6. 12. 2019)

„Mezinárodní festival divadel střední Evropy Palm Off Fest (...) kroužil kolem tématu Hrdinové jako my. Nadšení z přehlídky, která hned při svém vzniku zaujala velkými režisérskými jmény a jasným soustředěním na reflexi společnosti a politiky v našem regionu, letos trochu vyprchalo. (...) Přesto se zdá, že koncept festivalu by mohl být i do budoucna nosný. Nahrává tomu politická situace a stupňující se společenské napětí v zemích Vísegrádu i v celé Evropě. Právě na mechanismy a myšlenkové zdroje takového vývoje, na populismus, autoritářství nebo nebezpečí destrukce demokracie inscenace čtvrtého ročníku upozorňovaly.“

Marie Reslová, Divadelní noviny (25. 11. 2019)

„V Divadle pod Palmovkou skončil už čtvrtý ročník festivalu Palm Off Fest. Jeho profilace je od počátku zřetelná – zaměřuje se na středoevropské scény, zejména na Polsko a Maďarsko, a eminentně se zajímá o politické divadlo. Vznikl akčně a přivezl už do Prahy několik opravdu zajímavých kusů včetně Frlijióva Prokletí, které o půl roku později málem zbořilo Brno. I letošní ročník je důkazem, že vlna politického divadla stále sílí úměrně tomu, jak názory na politické dění společnost rozdělují.“

Jana Machalická, Lidové noviny (6. 11. 2019)

„Poznáme fašistu v dnešní společnosti? Je třeba pomáhat migrantům? Jsou homosexuální sňatky smysluplné? Co je život ve 21. století? Tyto a spousty dalších otázek vyvstaly v předposlední inscenaci v rámci Palm Off Festu švýcarského režiséra a autora Borise Nikitina. Inscenace Naopak vznikla ve spolupráci se souborem Slovensko mladinsko gledališče ze Slovinska a svou téměř kabaretní formou nastavuje pokřivené ‚zrcadlo naší současnosti‘.“

Veronika Holečková, Divadelní noviny (2. 11. 2019)

„Palm Off Fest našťestí nabídl politické divadlo trochu jiného typu, než jaký přináší dnes poněkud otravně standardizovaná obecná kritika globálního kapitalismu z progressivně levicových pozic (k níž se začíná hlásit i velká část mladší generace českých tvůrců). Jediný titul tohoto typu dorazil ze Slovinska. Maďarští a polští divadelníci se k obecnostem neuchylovali – lze odhadnout, že mají pro svou politicky angažovanou tvorbu dostatek zcela konkrétních podnětů domácí provenience.“

Vladimír Mikulka, Deník N (11. 11. 2019)

„V závěrečných třech dnech se program Palm Off Festu zaměřoval na různé podoby evropského xenofobního radikalismu. Bezkonkurenčně nejsilnějším zážitkem se pro mne stal sobotní maraton dokumentárních filmů, bez kterého bych divadlu z hlavního programu porozuměla podstatně hůř. Režisérům se během natáčení pokaždé podařilo získat si důvěru antihrdinů svých filmů a vytvořit upřímný portrét lidí, kteří jsou nebo byli schopní páchat či schvalovat chladnokrevné surovosti a nestyděli se za to.“

Barbora Etlíková, Nadívadlo (7. 11. 2019)

„Možná za to může vesměs společná historie, která nás s Maďary pojí, možná se jim pouze podařilo přesně poukázat na problémy, jež nemusí být nutně lokální, ale oba večery strávené v Divadle pod Palmovkou ve mně zanechaly podivný hořko-sladký pocit. Je totiž v jistém smyslu zábavné sledovat, že nejen v naší republice existují jisté kauzy, nad nimiž nelze než nevěřicně kroutit hlavou.“

Barbora Sedláková, Divadelní noviny (1. 11. 2019)

„Po jednoznačně artikulované dramaturgii festivalu Palm Off Fest a kultovních autorských inscenacích na studiové scéně v podkroví se divadlu podařilo přizvat ke spolupráci osobnost evropské režie Jana Klatu. Divadlo permanentně dokazuje, že činohra nemusí být jen jazykově lokální záležitostí.“

Marcela Magdová, Ceny divadelní kritiky – Divadlo roku 2018, Svět a divadlo 1/2019

„Palm Off Fest se svým názvem hlásí k pražské lokalitě i divadlu, s nímž je provázaný. Že nepatří zrovna k festivalům monstrózním, neznamená, že by to mělo mít přímý dopad na jeho naléhavý i angažovaný akcent. Vytváří názorovou platformu vycházející z faktu, že se ‚věci‘ v Evropě odehrávají stejně tak v kulturním jako v politickém prostoru. Ukazuje, že se jedná o velmi blízce provázané jevy, které nelze oddělovat. Někteří tvůrci, dramaturgové, či dokonce kritici se o to sice pokoušejí, výsledkem však bývá pochybná směsice pokryteckého estétství a komické hry na ‚vysoké umění‘ přezíravě přehlížející akutní společenské problémy.“

Martin Macháček, idnes.cz (23. 11. 2018)

„Estonskou inscenaci Revoluce, polskou Spravedlnost a jednu z nejnovějších inscenací Olivera Frlijóe GO KI – Alternativa pro Německo? spojuje vize otevřít netradičními scénickými přístupy společenskou diskuzi. Revoluce bojuje za kulturu jako takovou, Spravedlnost jde zase na hranici divadla, publicistiky i veřejného slyšení. Herci berlínského Maxim Gorkí Theater pak předvádějí osobně agresivní divadlo, jehož součástí je podaná přihláška do německé krajně pravicové strany. Na nedávném pražském divadelním festivalu Palm Off Fest tři soubory ukázaly možné podoby budoucího politického divadla.“

Ondřej Škrabal, ČRo Wave (5. 11. 2018)

„Ze zahraničního programu letošního třetího festivalového ročníku se v myšlenkách vracím především ke dvěma titulům: k 99 slovům pro prázdnotu (uváděným v malém estonském divadle Kanuti Gildi SAAL) a ke Spravedlnosti varšavského divadla Teatr Powszechny. Vedle toho, že každé z děl po svém odpovídalo na otázku, proč je tak obtížné přimět společnost, aby se zaobírala nepříjemnými pravdami, obě díla také originálně naplnila žánr dokumentárního divadla. Tedy pokud za jeho definici postačí, že zde mimořádně mnoho záleží na tom, jestli dílo podává věcně pravdivé informace.“

Barbora Etlíková, NADIVADLO (31. 10. 2018)

„Sestavit promyšlenou dramaturgii jako jeden myšlenkový celek není jednoduché. Festivalu Palm Off Fest se to daří. Navíc vytváří názorovou platformu, která vychází z podstatného faktu, a to takového, že zásadní a nemálo problematické dění se v současné Evropě odehrává jak na poli kulturním, tak politickém.“

Veronika Štefanová, ČRo Vltava (26. 10. 2018)

„Palm Off Fest založil před dvěma lety ředitel a umělecký šéf Divadla pod Palmovkou Michal Lang spolu s herečkou, pedagožkou a bývalou uměleckou šéfkou Těšínského divadla Ivanou Wojtylovou. Během dvou ročníků se tato přehlídka stala jednou z nejúspěšnějších divadelních událostí mezi laickou i odbornou veřejností. V rámci festivalu byly uvedeny inscenace výjimečných evropských divadelníků, jako je například Krystian Lupa, Jan Klata, Oliver Frlijó, Vilmos Vajdai, Agnieszka Olsten, Eduard Kudláč či Ewelina Marciniak.“

luk – redakoe portálu, Praha.eu (12. 10. 2018)

„Palm Off Fest vstartoval raketově a zařadil se k nejlepším a nejsmysluplnějším kulturním přehlídkám v Praze.“

Jiří P. Kříž, Právo (17. 10. 2018)

„Během 11 dní navštívilo vyprodaná představení v rámci festivalu 1253 diváků. Možnost zůstat na diskuze využila velká část návštěvníků a mohli se tak stát svědky debat tvůrců s osobnostmi, které mají k politickým, společenským i náboženským tématům co říct. Nejživější se stala debata po polském představení Prokletí, které se zúčastnil nejen celý soubor, ale také dramaturg představení Goran Injac, ředitelé divadla Teatr Powszechny Paweł Łysak a Paweł Sztarbowski a politologové Jiří Pehe a Milan Znoj. Samotné představení se podle očekávání stalo highlightem celého festivalu a mezi českou odbornou i laickou veřejností vzbudilo na české poměry nevídaně barvitou diskuzi.“

Divadlo.cz (14. 12. 2017)

„Palm Off Fest již druhým rokem nabízí společensky angažované divadlo. Ovšem vklínit se mezi podobné akce nemá a nebude mít jednoduché – měsíc před ním se vynořily Pražské křižovatky, jež se vydaly podobným směrem, a měsíc po něm probíhá PDFNJ nabízející to nejlepší z německojazyčné oblasti, jež vesměs souvisí s politickým divadlem. Dramaturgové festivalu se však nezalekli a přišli s divadlem visegrádské čtyřky. A ne tak ledajakým. Především z Polska přivezl festival již podruhé opravdu to ‚nej‘, čímž trumfl i plzeňský festival DIVADLO, který se též soustředí na V4.“

Vladimír Hulec, Divadelní noviny (14. 11. 2017)

„Divadlo pod Palmovkou boduje – bez dlouhých řečí uvedlo v život festival zaměřený na polské, slovenské a maďarské divadlo a již druhý rok vozí zajímavé inscenace.“

Jana Machalická, Lidové noviny (28. 10. 2017)

„Skvělý nápad propojit divadelní festival s nedivadelními lidmi – filosoфы, politology… Vše se vším souvisí, divadlo může odrážet nálady a události ve společnosti rychle a citlivě, účinně.“

Jarmila Book ve facebookové diskuzi festivalu Palm Off Fest (12. 10. 2017)

„Doufejme, že podobná setkání se sousedními divadelními kulturami umožní Palm Off Fest i v příštích letech.“

Divadelní noviny (6. 6. 2016)

PALM OFF FEST 2016–2019

Čtyři festivalové ročníky ve fotografiích

Předpremiéra filmu („WORK IN PROGRESS“) VIDĚT SALISBURY

Úterý 5. 10. 2021 od 19:00
Velká scéna Divadla pod Palmovkou

Divadlo pod Palmovkou
Praha, Česká republika

Komedie o podivuhodné cestě agentů Čepigy a Miškina k Matce Rusi.

Podle stejnojmenné divadelní hry Viktora Šenderoviče

Scénář a režie: Michal Lang

Kamera: Ondřej Tylčer

Překlad: Olga Pavlova

Předpokládaná premiéra 19. 11. 2021

Délka 90 minut

Po skončení představení diskuze s tvůrci.

Filmová verze satirické hry současného ruského autora, satirika, liberálního publicisty, scenáristy a populárního rozhlasového i televizního moderátora, u které často není jasné, jestli se smát, nebo se spíš opravdu bát. Původní hra z roku 2018 mrazivě vtipným způsobem reaguje na pokus dvou agentů ruské tajné služby otrávit Skripalovy v britském Salisbury. Atmosféra špiónážních thrillerů se zde spojuje s tradicí absurdního divadla, komikou konverzačních her i grotesek, ale také existencionálních dramát do pozoruhodného (protože autenticky ruského) pohledu na skutečnou podobu a cíle současného putinovského Ruska. Divadlu pod Palmovkou se podařilo získat souhlas k natočení hry v podobě filmu, který bude divákům v pracovní verzi poprvé představen během festivalu Palm Off Fest 2021.

VIKTOR ANATOLJEVIČ ŠENDEROVIČ

Populární ruský scenárista, satirik, liberální publicista, obránce lidských práv, rozhlasový a televizní moderátor, novinář a dramatik. Narodil se 15. srpna 1958 v Moskvě v rodině inženýra Anatolije Semjonoviče Šenderoviče a učitelky Inessy Jevsejevny Dozorcevové. Dědeček, Semjon Markovič Šenderovič, inženýr chemie, byl dvakrát podroben politickým represím (1929 a 1948). Druhý dědeček, nadporučík Jevsej Samuilovič Dozorcev, padl v roce 1941 u Leningradu.

Viktor Šenderovič začal ve věku patnácti let studovat v Divadelním studiu Olega Tabakova režii a hrál také v několika inscenacích. V roce 1980 absolvoval Moskevský státní institut kultury v oboru režisér amatérských divadelních skupin. V roce 1988 absolvoval stáž na Vyšším Ščukinově divadelním učilišti jakožto učitel scénického pohybu. Poté sedm let učil scénický pohyb na Ruské akademii divadelního umění GITIS. Od roku 1992 je členem Svazu spisovatelů a zároveň pracuje jako novinář, publicista, autor povídek, scenárista a moderátor na televizních a rozhlasových stanicích.

Za svou literární, moderátorskou a dramatickou práci získal několik prestižních ocenění, mj. Zlaté tele v kategorii satiry a humoru v roce 1991, TEFI v kategoriích televizní událost roku a nejlepší zábavní program za pořad Loutky v roce 1996, Zlatý Ostař v roce 1996 nebo Zlaté pero Ruska v roce 1998. Psal scénáře pro satirický pořad Loutky na soukromé televizní stanici NTV (kvůli údajnému zesměšnění postavy Vladimira Putina musel populární satirický pořad skončit). Věnoval a věnuje se zejména moderování

Hrají:

Hrají: Ondřej Veselý, Adam Vacula, Jan Teplý, Ivana Wojtylová a členové Divadla pod Palmovkou

na rozhlasových i televizních stanicích, kde dlouhodobě patří mezi ruské moderátorské a scenáristické hvězdy: v letech 1997–2002 byl uměleckým ředitelem a moderátorem satirického pořadu Total v televizi NTV (od roku 2001 na TV-6), v letech 2001–2002 byl autorem a moderátorem pořadu Tady byl SSSR na stanici TV-6 aj. V letech 2003–2009 uváděl pořad Všichni jsou svobodní na Rádiu Svobodná Evropa – s touto rozhlasovou stanicí spolupracuje nadále jako publicista a host různých pořadů. V letech 2003–2008 byl uměleckým šéfem a moderátorem satirického pořadu na populární rozhlasové stanici Echo Moskvy. V letech 2006–2007 pracoval pro televizní kanál RTVI a byl autorem a moderátorem satirického pořadu Novoje vremja.

Viktor Šenderovič patří k dlouhodobým kritikům politiky Vladimira Putina a jeho soupeřů. V roce 2005 neúspěšně kandidoval do Státní dumy jako nezávislý kandidát v Moskevském univerzitním obvodu. V letech 2008–2009 se s ním soudil poslanec Státní dumy Sergej Abelcev kvůli urážce na cti, soud však v Šenderovičových slovech neshledal naplnění skutkové podstaty trestného činu. V roce 2010 byl Viktor Šenderovič jedním z prvních signatářů otevřeného dopisu iniciativy Putin musí odejít. V únoru 2014 publikoval na internetu článek Putin a dívka na bruslích, kde naznačil paralelu mezi olympiádou v Berlíně roku 1936 a Soči v roce 2014, což vyvolalo skandál. Brzy poté napsal článek Antifašisté s banány a na základě toho byl souzen a odsouzen k pokutě 1 milionu rublů. V roce 2014 podepsal otevřený dopis s žádostí o ukončení ruské agrese na Ukrajině a přerušení ruské propagandistické, materiální a vojenské podpory separatistům z jihovýchodní Ukrajiny. K dění na Ukrajině a k anexi Krymu se Viktor Šenderovič veřejně vyjádřil opakovaně – vyslovoval se pro ukončení „agresivního ruského dobrodružství“ a stažení ruských vojsk z Ukrajiny. V roce 2015 jej ukrajinské ministerstvo kultury zařadilo na tzv. bílou listinu umělců, kteří podporují územní celistvost Ukrajiny a vystupují proti ruské agresi. V roce 2020 podepsal petici na podporu protestů proti Lukašenkově režimu v Bělorusku. V roce 2018 napsal divadelní komedii Vidět Salisbury o agentech GRU Miškinovi a Čepigovi podezřelých z útoku novičokem v britském městě Salisbury.

Viktor Šenderovič je ženatý, má dceru a fandí fotbalovému klubu Spartak Moskva.

Pátek 15. 10. 2021 od 18:30
Velká scéna Divadla pod Palmovkou

Operomanija
Vilnius, Litva

Komiksová opera.

Režie, scéna, kostýmy,
video design a video editor: Dr. GoraParasit
Hudba: Albertas Navickas
Libreto: Gabrielė Labanauskaitė
Ilustrace: Edvinas Špetas
Choreografie flamenca: Sandra Domingo

Premiéra 20. dubna 2018
 Délka představení 50 minut
 V anglickém znění

Představení je přístupné pouze dospělým divákům!
Po skončení představení diskuze s tvůrci.

Okouzující kombinace dvou zdánlivě vzdálených žánrů opery a komiksu poskytuje extravagantní kulisu pro příběh lásky a vraždy. Příběh opery se volně inspiruje tragickým osudem Federica Garcíi Lorcy a jeho sestry Isabel. Ta se po mnoha letech strávených v emigraci vrací do Španělska, aby vyřešila záhadu smrti svého bratra. Ačkoli okolnosti Federicovy smrti zůstávají nejasné, Isabel pokračuje v hledání pravdy.

Výrazně stylizovaná opera *Alfa* odvážně nastoluje důležité společenské a kulturní otázky současnosti. Zabývá se tématy, jako je rovnost pohlaví, politika menšin a krize velkých příběhů. Opera *Alfa* patří mezi nejocenenější díla současné mladé generace litevských divadelníků.

Operomanija je produkční společnost, která se specializuje na tvorbu a rozvoj nového hudebního divadla a podporuje spolupráci umělců rozdílných médií a oborů. Organizace byla založena v roce 2008 a dosud iniciovala a realizovala zhruba 50 projektů současné opery a multidisciplinárního umění. Operomanija produkuje festival současné opery NOA (New Opera Action), který je největší mezinárodní událostí nového hudebního divadla v Pobaltí, a dále organizuje tvůrčí rezidence současné opery, vydává zvukové nahrávky a dohlíží na národní a mezinárodní distribuci produkováných děl.

Dr. GoraParasit je režisérkou ženského digitálního divadla, performance, experimentálního filmu a hudebního videa, lektorkou, metodičkou a designérkou. Je členkou organizace WIF (Women in Film, USA) a Litevské asociace interdisciplinárních umělců (Letmekoo). Konceptuální estetiické prvky obsažené v hlubinách sítě i akt jejich prohlížení jsou samy o sobě nekonečnou kognitivní cestou sbírání a identifikace audiovizuálních zkušeností, jejichž prostřednictvím člověk poznává svět a skrze něj si znovu vytváří pocit vlastní i kolektivní identity, což téměř přímo ilustrují performance/filmy jako *Electric Dreams* (Izrael), *Psycho* (Litva), *La Psycho* (Los Angeles), *Self-Fles* (Itálie) a mnoho dalších, ve kterých se kognitivní digitální vědy & „fejky“ stávají nástrojem kreativity a přelévají se do performativních akcí. Umělkyně organizuje své

Hrají:

Nora Petročenko (mezzosoprán), Nerijus Masevičius (basbaryton), Ieva Savickaitė, Pranas Kentra (elektrická kytara), Agnė Rimgailaitė (akordeon), Ignas Juzokas (elektronika)

vizuální inscenace jakožto koláže reminiscencí a fragmentů, které herci opakuji/animují s maximální přesností za použití techniky tělesné synchronizace rtů, kterou si všichni herci dovedně osvojují; její představení jsou jako prohlížení YouTube, během kterého přecházíte od jednoho klipu k druhému – někdy aniž byste se příliš ponořili do jeho obsahu; některé věci si přitom uvědomíte nebo připomenete, zatímco jiné sklouzávají do digitální propasti, aniž by zanechaly stopy. Dr. GoraParasit ve své tvorbě kombinuje performance, film, divadlo, neurologickou vědu a digitální kulturu. Její expresivně estetiický jazyk upozorňuje na náš každodenní život obtěžkaný vizuální digitální realitou.

Albertas Navickas se od útlého věku zajímal stejnou měrou o hudbu i o vědu a v současnosti je držitelem magisterského titulu v oboru kompozice a doktorátu z genetiky. Od roku 2017 se věnuje studiu molekulárních mechanismů metastáz rakoviny prsu na Kalifornské univerzitě v San Francisku (USA). Píše hudbu pro různé druhy provedení, od sólových skladeb až po sborová a orchestrální díla se zaměřením zejména na vokální projev. Ve spolupráci s hnutím nového hudebního divadla Operomanija zkomponoval tři komorní opery: *Sestra* (2008), *Tři další sestry* (2010) a *Alfa* (2018).
 Web: www.albertasnavickas.lt

Gabrielė Labanauskaitė je básnička, dramatička a držitelka doktorátu v oboru teorie dramatu. Vyučuje na Litevské akademii hudby a divadla. Gabrielė má patnáctiletou zkušenost jakožto autorka divadelních her, filmových scénářů a operních libret. Její první hra *The One that Hurts the Most* byla uvedena v Londýně a Stockholmu, další hry měly premiéru v divadlech po celé Evropě, například v londýnském Southwark Theatre (Velká Británie), stockholmském Dramalabbet (Švédsko), agentuře Adelfa (Finsko), madridském Resad (Španělsko) a v Riga Dailes Teātris (Lotyšsko). Nejnovější inscenace oper na její libreta jsou: *K majáku* (Státní hudební divadlo Klaipėda, 2017), *Alfa* (Operomanija, 2018) a *Honey, Moon!* (Operomanija, 2018).

„Alfa je dilem, které si zaslouží uvedení na mezinárodní scéně a které se zabývá palčivými otázkami dnešní doby, týkajícími se silné ženy a rovnosti pohlaví.“

Rasa Murauskaitė, Kultūros barai

„Překvapivě zdařilá kombinace opery a komiksu.“

Emilija Visockaitė, 15min.lt

„Alfa jasně dokazuje, že opera už nepředstavuje pouze sofistikovaný luxusní žánr – že může reflektovat aktuální témata dnešního společenského a hudebního života současnými prostředky, přičemž si zachovává vysokou profesionalitu.“

Justina Paltanavičiūtė, kauno.diena.lt

„Estetika inscenace koketuje s feminismem, komiksem a vizualitou počítačových her; režijní jazyk využívá prvky pantomimy spolu s konceptuální světelnou a barevnou partituroou.“

Lauma Mellėna, nra.lv

Fotografie: Andrej Vasilenko

Fotografie: Visvaldas Morkevicius

Tomáš Dianiška

294 STATEČNÝCH

Úterý 19. 10. 2021 od 19:00
Velká scéna Divadla pod Palmovkou

Divadlo pod Palmovkou
Praha, Česká republika

Akční béčko o hrdínech operace Anthropoid.

Režie: Tomáš Dianiška
Dramaturgie: Ladislav Stýblo
Výprava: Lenka Odvárková
Hudba: Matej Štesko

Premiéra 18. září 2020
Délka představení: 2 hodiny 45 minut
Anglické titulky

Po skončení představení diskuze s tvůrci.

Je třeba rozstřílet toho kata, co sedí na Hradě. Snad nám někdo spadne z nebe. Olda je řezník a dělá fantastické řízky. Aťa zbožňuje verneovky a až vyroste, bude pistolníkem. Jindřiška se poprvé zamilovala a všimla si, že tady v Libni to krásně voní. A všichni mají tajemství. Tatínek už strachem zešedivěl. Jak můžou být obyčejná děcka tak odvážná? Přitlučeme hřebíky na cepy a vymlátime ty nácky! Hlavně ať nikdo nezradí, jinak se Jindřiška nestihne zamilovat podruhé. Doku-fikční hra podle skutečné události o zákulisí největšího hrdinského činu našich dějin.

Hrají:

Kamila Trnková, Gabriela Míčová, Denis Šafařík, Ivana Wojtylová, Denny Ratajský, Martin Hruška, Daniel Krečmar, Jakub Albrecht, Adam Vacula, Barbora Kubátová, Martin Němec, Jiří Panzner, Jakub Tvrdik

DIVADLO POD PALMOVKOU

Počátky Divadla pod Palmovkou se datují k srpnu 1948, kdy v Praze vznikla nová divadelní skupina složená z mladých herců. Ti se později přesunuli do dnešní budovy Divadla pod Palmovkou, jejíž divadelní tradice sahají až hluboko do 19. století. V prvních letech se divadlo věnovalo zejména uvádění klasického činoherního repertoáru, ale i nových, společensky angažovaných divadelních her. Později bylo divadlo přejmenováno na Divadlo S. K. Neumanna a stalo se líhní významných hereckých a režijních osobností, které podstatně ovlivnily tvář moderního českého divadla. V šedesátých letech dvacátého století pod vedením Václava Lohniského patřilo líbeňské divadlo mezi nejsledovanější v zemi a nezřídka otevíralo nové pohledy na možnosti divadelního umění. Doménou divadla tehdy byl zejména klasický repertoár a hudební komedie, ale také nové západoevropské hry, které zde byly nezřídka uváděny v československé premiéře. Nejvýraznější inscenací této doby byla evropská premiéra Albeeho hry Kdo se bojí Virginie Woolfové, pozoruhodné bylo však také Lohniského znovuobjevení díla Bertolta Brechta aj. V sedmdesátých a osmdesátých letech patřilo Divadlo S. K. Neumanna mezi špičková československá divadla s kvalitním souborem hereckých osobností. Od roku 1990 nese název Divadlo pod Palmovkou a postupně se znovu vypracovalo na jednu z předních a intenzivně sledovaných českých divadelních scén. V roce 2002 zasáhla divadlo katastrofální povodeň, v červnu 2013 se situace opakovala a následně bylo divadlo dva roky rekonstruováno. Od 1. září 2013 je ředitelem a uměleckým šéfem Divadla pod Palmovkou režisér Michal Lang, pod jehož vedením byl vybudován nový ambiciózní umělecký soubor. Práce divadla patřila v minulých letech mezi nejčastěji nominované hned v několika anketách divadelních kritiků a v divadelních cenách a řadu prestižních ocenění také získala. Inscenace Divadla pod Palmovkou se úspěšně představily divákům v Německu, Polsku, Litvě, Maďarsku a na Slovensku. V současnosti se Divadlo pod Palmovkou zaměřuje především na nové podoby klasických divadelních her a na uvádění her nových, včetně divadelních adaptací, a her autorských. Disponuje dvěma divadelními scénami: Velkou scénou pro 270 diváků a Studiem PALM OFF pro 80 diváků. V roce 2016 Divadlo pod Palmovkou uspořádalo první ročník mezinárodního festivalu divadel střední Evropy Palm Off Fest, který letos pokračuje pátým ročníkem. V roce 2019 bylo Divadlo pod Palmovkou v rámci Cen divadelní kritiky vyhlášeno Divadlem roku.

„Střet odbojářů s gestapem, dobra se zlem má v jeho pojetí až pohádkový či mytický – a také dost punkový – charakter. Žádné mudrování, ale pořádný nářez. Zákulisí „největšího hrdinského činu našich dějin“ odlehčuje humorem, pracuje s dobovými motivy i odkazuje ke skutečným příběhům, zároveň dává prostor ahistorickým aluzím, jimiž dění kolem atentátu přibližuje současnosti. (...) Perverzní jazyk a myšlení totalitních ideologií v Dianiškových hrách vyvolává až instinktivní ošklivost a odpor, vzbuzuje hrůzu. Ze strany autora se jim ale dostává i velmi kreativního výsměchu.“

Marie Reslová, Aktuálně.cz

„Jevištní epos 294 statečných pražského Divadla pod Palmovkou, který ve svém finále málem přispěl ke zborcení Klicperova divadla vlivem bouřlivého potlesku, nejen potvrdil setrvale stoupající hvězdu dramatické i režijní tvorby Tomáše Dianišky, ale i skutečnost, že očistná přítomnost značné dávky nekorektního humoru původní vážné téma nijak neotupuje, ale naopak posiluje jeho naléhavost. (...) Zvláště opojná je pak bezmála spielbergovská kombinace židovských legend a multiplatformní arkádové legendy *Contra Stranger Things* z protektorátu? Nemohu nevolat bravo!“

Petr Klarin Klár, Divadelní noviny

„Dianiška podobně jako ve svých předchozích dílech využívá historického příběhu jako pouhého plátna pro vlastní volnou tvorbu. (...) Pokud jde o hrdinství všech těch, o kterých vypráví, je totiž ve výsledku jedno, z jakého důvodu se zasekl Gabčíkův samopal Sten či proč Čurda vyrazil za rodinou. 294 statečných mluví o statečnosti coby nadčasové hodnotě. A kdo by si chtěl události atentátu připomenout a třeba zasadit do širšího kontextu, najde podrobně, vyváženě věcně shrnutí přímo v programu inscenace.“

Tomáš Štáštka, iDNES

Fotografie: Roman Dobeš

Roland Schimmelpfennig

ZLATÝ DRAK

Čtvrtek 21. 10. 2021 od 19:00
Velká scéna Divadla pod Palmovkou

Teatrul Andrei Mureșanu
Sfântu Gheorghe, Rumunsko

Tragikomedie z thajsko-čínsko-vietnamské restaurace a krutá road movie vytrženého zubu.

Režie: Catinca Drăgănescu
Výprava: Ioana Pashca
Choreografie a hudba: Simona Deaconescu

Premiéra 11. května 2019
Délka představení: 1 hodina 25 minut
České titulky

Po skončení představení diskuze s tvůrci.

Mezi syčícími sporáky je mladému Čiňanovi vytržen hasákem zub, načež Čiňan vykřváčí. Zub se vydává na svoji dalekou pouť. Nejprve nedopatřením do thajské polévky, poté do úst letušky a nakonec do řeky, po které pluje zpět domů také tělo mrtvého Čiňana zabalené v koberci se zlatým drakem. Jedna z neúspěšnějších Schimmelpfennigových her pozoruje vztahy uvnitř i vně restaurace z různých perspektiv. V režii oceňované rumunské režisérky Catinicy Drăgănescu se stává fantaskním snem i nepříjemnou noční můrou z periferie naší společnosti: „Pět Asiatů, kteří by klidně mohli být Turci, Rumuni, Maďaři nebo jiní chudí lidé světa, tak či onak přistěhovalci bez dokladů, si přivydělávají v přeplněném fastfoodu Zlatý drak. Malá restaurace se nachází uprostřed čínské čtvrti, v budově, kde je ještě obchod s potravinami, skladiště a spousta bytů. V tomto mraveništi žijí nejružnější lidé a jejich příběhy se jednoho osudného letního dne bizarním, ale velmi přirozeným způsobem prolínají.“ (Catinca Drăgănescu)

Zlatý drak se týká nás všech. Je to divadelní a poetická báseň o absurdním a někdy krutém světě, ve kterém žijeme. V boji se společenským determinismem, který jako by nás zapojoval do kolotoče bez úniku, dekonstruujeme realitu a hledáme to, co z ní ještě zbývá.

Hrají:
Claudia Ardelean nebo Anca Pitaru, Costi Apostol, Ion Fiscuteanu, Sebastian Marina, Elena Popa

TEATRUL ANDREI MUREȘANU

Teatrul Andrei Mureșanu (Divadlo Andreie Mureșana) bylo založeno v roce 1987 ve městě Sfântu Gheorghe (jedná se o jedno z nejstarších měst Sedmíhradska neboli Transylvánie se silným maďarským kulturním živlem) a patří a patří mezi nejprogresivnější a neúspěšnější rumunské divadelní scény. Divadlo je pojmenováno po významném rumunském básníkovi, národním buditeli a revolucionáři Andreiovi Mureșanovi (1816 –1863), mj. autoru slov rumunské hymny používané od roku 1990. Jedná se o veřejnou kulturní instituci financovanou městskou radou Sfântu Gheorghe, která je hlavním pořadatelem kulturních, a zejména divadelních akcí pro rumunskou komunitu v oblasti. Teatrul Andrei Mureșanu je repertoárovým divadlem a primárně se zaměřuje na inscenace her rumunské a světové dramatické klasiky, ale nedílně také současných her, přičemž je otevřené všem současným divadelním trendům a mladým nadějným tvůrcům. Po roce 1989 vytvořilo Teatrul Andrei Mureșanu řadu inscenací oceňovaných pro originalitu a divadelní inovativnost a zorganizovalo také velmi významné festivaly: ATELIER Festival (nejstarší mezinárodní divadelní festival v Rumunsku), Trans.form@ Festival, TAMper2 Meetings. Divadlo spolupracovalo s výjimečnými tvůrci, kteří udávali nové směry v rumunském divadelním prostředí. Spoluvtvořci úspěchu divadla se tak stali Constantin Codrescu, Bogdan Voicu, Radu Afrim, Theo Hergheliegiu, Cristian Juncu, Mihai Constantin Ranin, Horațiu Mihaiu, Cristian Ban, Andras Lorant, Virgil Mihaiu, Ana Mărgineanu a mnoho dalších. Mnohé inscenace divadla získaly uznání také na národní i mezinárodní úrovni – Teatrul Andrei Mureșanu se představil na významných evropských divadelních festivalech ve městech Lipsko (Německo), Nitra (Slovensko), Zsambek (Maďarsko), Trabzon (Turecko), Tampere (Finsko), Bern (Švýcarsko), Turín (Itálie), Faro (Portugalsko), Varna (Bulharsko), Plymouth (Velká Británie) aj. Divadlo se také účastnilo nejvýznamnějších národních divadelních festivalů, kde získalo řadu cen. Teatrul Andrei Mureșanu programově spolupracuje s režiséry, scénografy, herci, skladateli a choreografy patřícími k těm nejlepším v oboru.

„Herci tančí, plavou, pochodují, kroutí svá těla, zaujmají ty nejnepřirozenější polohy, přecházejí z jedné strany jeviště na druhou, přicházejí zezadu k první řadě diváků, rozčleňují své pohyby tak, že máte dojem, že sledujete ukázkou bojových umění, schovávají se na obrovských židlich a jen tak tak se vměstňávají do malé kuchyně (4 x 4 m) restaurace Zlatý drak. Pětice herců se navzájem vnímá, podporuje, dodává si energii, takže přechod z jedné scény do druhé je přirozený, změny probíhají před očima diváka a co nejpřirozeněji – což je znamení, že ztráta lidského soukromí je mimořádně závažným důsledkem toho, co obecně nazýváme „sociálními problémy současné společnosti“. (...) *Zlatý drak* režisérky Catinicy Drăgănescu je jedním z nejlepších důkazů, že to jde, že skutečně máme generaci mladých režisérů, kteří už vyzráli a nebojí se výzev. Tentokrát je to výzva i pro diváky, protože *Zlatý drak* je o odvaze, nebo dokonce především o odvaze: dokážeme se podívat do zrcadla a přiznat si, že se den za dnem odosobňujeme?“

Nona Rapotan, bookhub.ro

„Catinca Drăgănescu to se sociálním divadlem nepřehání a sází na inscenaci s dokonalou estetikou. Naturalismus je zmírněn režijním řešením i detaily s velkou jemností (odstín barvy závěru představení, stejný jako barva rukavic) a je pohlcen lyrismem. (...) Styl herectví je spíše neutrální, odtažitý a zbavený nadsázky – a přesto přináší čisté emoce. Grotesknosti je dosaženo hlavně režijním řešením a choreografií nebo prvky výpravy, kostýmů a také gesty či textovou, ale v menší míře také interpretační expresivitou. Rovnováha mezi groteskou a poezií je však velmi harmonická.“

Dana Tabrea, ziaruldeiasi.ro

„Rytmus, tělo, krev, smrt. Pot, horko, nahota, barva, plast. Taková je květnová premiéra inscenace Catinicy Drăgănescu *Zlatý drak*. (...) Drăgănescu mísí scény trýznivého realismu se snovými momenty, sekvence z bezprostřední blízkosti s reinterpretovanými pohádkami, pravdy úhledně zakryté sotva šepetanými replikami s obsedantně opakovanými dialogy, slovo s gestem a živé vystoupení s playbackem, a vytváří tak inscenaci-skeč. (...) Schimmelpfennigova dramaturgie, v níž herci přeskakují z jedné role do druhé a každých pár vteřin mění (takové tempo by jim mohly závidět i ty nejlepší sitcomy!) svou identitu, pohlavi, věk, profesi, neupřednostňuje divákovitě citové pouto k určité postavě.“

Mihai Brezeanu, liternet.ro

Fotografie :Radu Matei

<https://www.tam.ro>

Michał Walczak PÍSKOVIŠTĚ

Úterý 26. 10. 2021 od 19:00
Za oponou Velké scény Divadla pod Palmovkou

Divadlo Alexandra Duchnoviča
Prešov, Slovensko

On, Ona a písečná zrnka dětství ve hře o nekonečných možnostech střetávání, míjení, spojování se a oddělování...

Režie a scéna: Braňo Mazúch
Překlad: Jaroslav Sisák
Kostýmy: Lenka Rozsnyóová
Asistent režie: Jozef Pantlíkáš

Premiéra 17. května 2019
Délka představení: 1 hodina 20 minut
České titulky

Po skončení představení diskuze s tvůrci.

Kdy se stáváme dospělými? Co to dospělost vlastně je? A je dospělost v době hyperreality, kdy už nedokážeme přesně určit, co je skutečné a co je fiktivní, vůbec potřeba? Kdy za své činy přebíráme odpovědnost? Dokážeme dát najevo své city? Toužíme ještě po trvalých vztazích? Nejsme i v dospělosti stále dětmi a v dětství už dospělými? Jsou ON a ONA ještě skuteční, anebo jsou už jen znaky ve virtuálním světě? Nejlepší hra 21. století pro dva herce.

Hrají:
Iveta Fejková a Zdenka Kvasková

DIVADLO ALEXANDRA DUCHNOVIČA

Kořeny tohoto jediného divadla na Slovensku hrajícího v rusínském jazyce (rusínský název divadla zní Театр Александра Духновича) sahají do poloviny dvacátého století: 24. 11. 1945 bylo rozhodnutím Ukrajinské národní rady v Prešově založeno Ukrajinské národní divadlo. Divadlo se zpočátku zaměřovalo především na šíření divadelního umění v ruském jazyce na severovýchodě Slovenska s početnou ukrajinskou a rusínskou národnostní menšinou. Repertoár divadla tak zprvu tvořila především ruská divadelní klasika, od padesátých let se však divadlo přeorientovalo na jazyk ukrajinský. Od osmdesátých let divadlo postupně přešlo na jazyk rusínský, a vyšlo tak vstříc četným žádostem obyvatelstva, které se v devadesátých letech po čtyřech desetiletích, kdy to nebylo možné, ve významném množství k rusínské národnosti přihlásilo. V říjnu 1990 bylo divadlo pojmenováno po Alexandru Duchnovičovi (1803–1865), významném duchovním a pedagogovi a vůdčí osobnosti rusínského národního obrození na Slovensku a Podkarpatsku, mj. autorovi slov rusínské hymny. Divadlo Alexandra Duchnoviča má v současnosti dva soubory – činohru a folklorní soubor PULS (Poddukelský umelecký ľudový súbor). V současnosti však oba soubory působí odděleně. Činnost divadla je v duchu jeho tradice nadále zaměřena především na rozvoj a šíření kultury Rusínů a Ukrajinců na Slovensku ve slovenském nebo rusínském jazyce. Jádrem jeho repertoáru jsou proto inscenace primárně určené pro zájezdová představení. Divadlo Alexandra Duchnoviča každoročně hostuje na mnoha slovenských divadelních scénách a úspěšně se účastní řady domácích i zahraničních divadelních přehlídek. Divadlo spolupracovalo a spolupracuje s mnoha výraznými režijními osobnostmi a bylo mnohokrát nominováno v rámci prestižních cen Dosky.

„Walczakovo *Pískoviště* je přesně vymezeným prostorem, v němž vystupují dvě děti, chlapec a dívka, On a Ona. Kdyby postavy nebyly dětmi, ale dospělými, zůstal by jim pod nohama stejný písek, ale pískoviště (hra) by se změnilo v zápasnickou arénu (boj). Dramatik se musel vrátit zpět do dětství, aby kromě jiného zjistil, kdy a proč člověk ve jménu dospělosti nebo vůle k moci ztrácí smysl pro hru. Hra předpokládá lindgrenovskou svobodu a Walczak ukazuje, jak ji člověk ztrácí (a mnoho dalšího).

(...) Walczakův text je většinou inscenován jako model komunikačního procesu a problému komunikace mezi příslušníky opačného pohlaví. Braňo Mazúch vychází hlavně z tohoto bodu a – jak jsme naznačili výše – jde hlouběji k pichlavému problému lidské identity. Nápadem, který do hry vložil, zásadně doplnil *Pískoviště* a stal se

druhým autorem. Prostřednictvím postupných konfliktů dvou osob opačného pohlaví ukazuje protikladnost mužů a žen v jejich vzájemné sebeidentifikaci. Postavy se vymezují vůči sobě navzájem, uvědomují si své odlišnosti a způsoby, jak se vzájemně doplňují, a tím rostou a dospívají. Nezamýšlenou pozitivní externalitou sálu pro zhruba šedesát lidí je bezpochyby mimořádné dusno. To je ve vzácném souladu s atmosférou, která často panuje mezi oběma protagonisty Walczakova dramatu. Pískoviště jsme vyměnili za pláž. Aktivní, tvůrčí přístup k životu místo pasivního vyhřívání se na slunci a čekání, až věci přijdou samy od sebe. V oblacích těžce visí otázka, zda nad pískovištěm zavane čerstvý vítr a co se stane s žízalami.“

Matúš Marcinčin, Asociácia divadelných kritikov SC AICT

Fotografie: Branislav Štefánik

Ľuba Lesná ANTI KVARIÁT

Pátek 29. 10. 2021
a sobota 30. 10. 2021 vždy od 19:30
Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou

Občanské sdružení Pravda a láska
Bratislava, Slovensko

Příběh o relativizování dějin, rodinné tragédii, Slovenském státu a snaze pochopit motivy těch, kteří ublížili.

Režie: Viera Dubačová
Hudební nastudování: Martin Karvaš
Scéna a kostýmy: Tamara Lesná
Video: Adam Hanuljak a Tamara Lesná

Premiéra 22. ledna 2020
Délka představení: 1 hodina 20 minut

Po skončení představení diskuze s tvůrci.

Inscenace založená na skutečných událostech vychází ze stejnojmenné novely Ľuby Lesné, která byla publikována v knize *Tisícročná žena*. Základem inscenace je historie známého bratislavského antikvariátu Steiner – a zejména pak události odehrávající se na počátku čtyřicátých let dvacátého století, tedy během existence Slovenského státu. Tehdy byl antikvariát patřící židovské rodině v rámci represí namířených proti židovskému majetku a obyvatelstvu „arizován“ známým slovenským spisovatelem Ľudo Ondrejovem... Silný příběh (v něčem připomínající téma slavného *Obchodu na korze*) je vyprávěn skrze vzpomínky Lydie Piovarcsy-Steinerové, dcery Jozefa Steinera, který byl původním spoluvlastníkem antikvariátu a během druhé světové války spolu s Lydiinou matkou zahynul v koncentračním táboře. Lydka se i po mnoha letech stále pokouší s osudem své rodiny i svým vlastním vyrovnat, pokouší se minulost překonat činnorodým životem, ale také snahou pochopit jednání člověka, který je v jejích očích jedním z hlavních viníků tragédie rodiny Jozefa Steinera – Ľuda Ondrejova. Tvůrkyně inscenace o ní řekly: „Každý příběh potřebuje svůj čas a prostor a ten náš není výjimkou. Narodil se do doby, ve které se relativizuje násilí a zpochybňuje se vlastní historie. Je to prostor, ve kterém je potřeba začít konat.“

Hrají:
Emília Vášáryová. Marta Matová, Michal Ďuriš a Miloš Cibula

INSCENACE ANTIKVARIÁT V DIVADLE PAVLA ORSZÁGHA HVIEZDOSLAVA

Inscenace Antikvariát realizovaná bratislavským Občanským sdružením Pravda a láska je uváděna v sugestivně působících prostorách bývalého podzemního krytu Civilní ochrany, umístěného v budově Divadla Pavla Országha Hviezdoslava. Prostory divadla i kryt CO se nacházejí v někdejší sídle Slovenské národní banky postaveném v letech 1943–1955. Projekt vzešel z veřejné soutěže na novou bankovní budovu, jejíž součástí měla být vedle kancelářských prostor také divadelní scéna, která by pomohla vyřešit nevyhovující podmínky v původní budově bratislavského Městského divadla (dnes Historické budově SND). Stavba rozsáhlé budovy sice začala již v roce 1943, kvůli různým potížím způsobeným válečným poškozením, ztrátou zájmu investora o dobudování divadelního sálu, nemožnosti zajistit v tehdejší Československu vhodné dodavatele technologií, ale i změnou stavebníka, byla plně dokončena až po téměř 13 letech. Divadelní scéna v nově otevřeném divadle se stala hlavním sídlem souboru činohry Slovenského národního divadla a jednou ze scén největší slovenské divadelní instituce na více než padesát let. První představení se ve zdejší divadelní síle uskutečnilo 28. května 1955 – jednalo se o premiéru hry P. O. Hviezdoslava Herodes a Herodias. V roce 2007 se soubor činohry Slovenského národního divadla přestěhoval do nově postavené budovy SND na Pribinově ulici, zatímco Divadlo P. O. Hviezdoslava bylo ministerstvem kultury prodáno městu Bratislava. Po dvouleté rekonstrukci byla v roce 2009 budova znovu otevřena jako umělecká scéna Bratislavského kulturního a informačního střediska pod pozměněným názvem Městské divadlo Pavla Országha Hviezdoslava. Prvním představením znovuotevřeného divadla byla v roce 2009 inscenace hry I. Horovitze Chvilě pravdy. Divadlo je od té doby provozováno jako stagiona pro nejrůznější divadelní a umělecké projekty. V současné době divadlo působí opět pod názvem Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava.

„Režisérka přichází s režijním konceptem, ve kterém zprostředkovává příběh paní Lydie tak, že se dívák na chvíli stává jeho součástí. Všichni přítomní se setkávají na výstavě věnované známému spisovateli. Mladá literární vědkyně zde seznamuje návštěvníky s jeho životem a dilem tak, jak se o něm učila ve škole. Spolu s návštěvníky si výstavu prohlíží také Lydka. Pochopí, že právě nyní nastal čas pro její vlastní životní příběh.“

Katarína Sedláková, Pravda

„Jak vnímá Emília Vášáryová postavu Lydie Piovarcsy-Steinerové? „Hraji divadelní postavu v dokumentárním dramatu, ve kterém odhalujeme a zprostředkováváme příběh, nikoli charakter skutečného člověka. Opakuji, že interpretujeme dokumentárně zpracovaný silný příběh ve velmi výstižném prostoru, výborně scénografičsky a výtvarně pojatý.“ Pod režijní taktovkou Viery Dubačové vznikla inscenace, během níž má divák pocit, že je přímo součástí příběhu. „Pro mě je každý příběh, který se dotýká holocaustu, jedinečný a je podle mě potřeba jej vyprávět. Selmu Steinerovou, sestřenicí Lydie Piovarcsy, jsem znala z dětství, proto je pro mě příběh Steinerova antikvariátu tak potřebný, je to příběh mého dětství. Bohužel, paní Selma už bohužel mezi námi není, říká autorka Ľuba Lesná.

Mrazivému příběhu dodávají správnou atmosféru i netradiční prostory krytu CO v Městském divadle Pavla Országha Hviezdoslava. Tyto prostory vybrala režisérka inscenace Viera Dubačová spolu se scénografkou Tamarou Lesnou. „Řekli mi, že atmosféra tohoto prostoru přesně vystihuje atmosféru našeho dokumentárního dramatu. Jejich názor se inscenací potvrdil. A jsem vděčná, že jsme v tomto prostoru hráli, uzavřela Ľuba Lesná.“

in.ba

Fotografie: DPoH

<https://dpoh.sk>

PROJEKCE DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ

Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou

Projekci dokumentárních filmů v rámci festivalu Palm Off Fest 2021 pořádá agentura wi-m s.r.o.

KINEDOK

PROJEKT KINEDOK INSTITUTU DOKUMENTÁRNÍHO FILMU

KineDok je unikátní projekt Institutu dokumentárního filmu zaměřený na alternativní distribuci autorských dokumentárních filmů a jejich projekce v netradičních prostorách, jako jsou například kluby, kavárny, parky, letní kina, divadelní studia, galerie, bývalé tovární haly, či dokonce kaple nebo kinolodě. Site-specific filmové projekce, doprovázené diskuzemi, koncerty nebo vernisážemi, jsou organizované v alternativních prostorech s cílem přiblížit se s filmem k divákovi co nejlíže a přinést sdílený divácký zážitek v neformálním prostředí. Hybnou silou KineDoku jsou lokální distributoři, kulturní promotéři, dramaturgové a komunity lidí se zájmem o autorský dokumentární film dotýkající se nejakutálnějších společenských témat, často opomíjených mainstreamovou filmovou distribucí. Ve spolupráci se zahraničními partnery, kterými jsou One World Film Festival Romania (Bukurešť, Rumunsko), Restart (Záhřeb, Chorvatsko), Anthropolis (Budapešť, Maďarsko) a Filmtopia (Bratislava, Slovensko), vytváří rozsáhlou a trvalou distribuční síť pro dokumentární filmy na území všech partnerských zemí, a pomáhá tak významně zpřístupnit jedinečné filmové tituly co největšímu diváckému okruhu. Všem aktivním návštěvníkům navíc umožňuje přístup do jedinečné online platformy kinedok.net s možností zhlédnout více než 30 dokumentárních filmů.

Institut dokumentárního filmu (IDF) je nezisková organizace se sídlem v Praze, která si klade za cíl objevovat, podporovat a propagovat středoevropský a východoevropský dokumentární film ve všech fázích vývoje. Začínajícím i zkušeným filmovým režisérům pomáhá s vývojem jejich filmů a producentům pak s financováním, distribucí i propagací jejich snímků, stejně jako s orientací na mezinárodním filmovém trhu. A to vše s využitím bohatých zkušeností renomovaných světových odborníků. Celá řada filmů podpořených aktivitami IDF pravidelně získává ocenění na předních filmových festivalech.

V letošním roce si připomínáme již 20 let od založení IDF, a proto připomeňme několik nejznámějších filmových titulů propojených s jeho aktivitami, jako např. na Oscara nominovaný polský film *Králík po berlínsku* (2009) v režii Bartosze Konopky, legendární slovenský dokument *Slepé lásky* (2008) od Juraje Lehotského, oslnivý český snímek Martina Marečka *Pod sluncem tma* (2011) nebo mezinárodně oceňovaný film Víta Klusáka *Svět podle Daliborka* (2017). V neposlední řadě je smyslem aktivit IDF přispívat k popularizaci dokumentárního filmu jako specifického média a prostředku pro pozitivní působení na společnost a jako nástroje pro budování kritického myšlení a posilování demokratických a lidskoprávních hodnot ve společnosti.

FILMOVÉ DOKUMENTY NA PALM OFF FESTU 2021

Festival Palm Off Fest se od začátku své existence kromě kontaktu se zahraničními divadelními kulturami otevírá i dalším uměleckým oborům a platformám. Již během druhého ročníku navázal spolupráci s Institutem dokumentárního filmu s cílem rozšířit festivalový program o reflexi podobných témat optikou autorského dokumentárního filmu. Letos přinášíme do Studia PALM OFF Divadla pod Palmovkou celkem 6 nejpозoruhodnějších českých filmových titulů, které získaly značnou pozornost v zahraničí a které originálně reflektují proměnlivost i jistou nezachytitelnost naší přítomnosti. Nejen divadelní tvůrci, ale také režiséři autorského dokumentu totiž vytvářejí svá díla s ambicí vyvolat v divákovi katarzi a umožnit mu nahlédnout do skrytých a hlubších souvislostí zpracovávaných témat a příběhů. Filmová část festivalu v roce 2021 diváky provede různými oblastmi současného života nuceného se vyrovnávat s jeho proměnlivostí a nejrůznějšími tlaky – závažnými proměnami společenské, ekonomické a klimatické povahy, měnicím se statutem lidské práce, současným pojetím individuální svobody a důstojnosti či přístupem člověka ke krajině a zvířatům.

OSOBNÍ ŽIVOT DÍRY

Středa 6. 10. 2021 od 19:30

Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou

Film *Osobní život díry* je poslední součástí pyramidální pentologie Ondřeje Vavrečky. Formálně vychází z dokumentárního filmu, který však radikálně překračuje směrem k otevřené, hravé, experimentující formě. Osobní život díry pojednává o děravosti našeho světa. Film ve své první části tyto díry otevírá: časová díra, kulturní díra, pracovní díra, ontologická díra a další. Zjistíme, že je to všechno strašné. A děravé. A druhá část filmu se pokouší nějak se s těmito dírami popasovat. Umět to vydržet, nenechat, aby nás díry požraly a měly navrch. Krátké momenty extáze jsou střídány čekáním ptáků marabu, hardcore filosofie je proplétána s banalitou každodennosti, zvuk se předhání s obrazem. Film je natočen na prošlý i čerstvý 16mm film.

Režie: Ondřej Vavrečka

Produkce: Silk Films

Česká republika, Finsko, 2020

62 minut, v českém znění

Anglické titulky

Po skončení projekce diskuze s tvůrci.

Vstup volný

NOVÁ ŠICHTA

Sobota 9. 10. 2021 od 19:30

Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou

Tomášovi táhne na padesát, je radikálním fanouškem Baníku a posledních 25 let fáral na dole Paskov. Poptávka po uhlí dlouhodobě klesala a letos se proto důl uzavřel. Tomášovi a jeho propuštěným kolegům bylo nabídnuto, aby se pokusili rekválifikovat na profesi, po které je dnes poptávka vůbec nejvyšší – na programátory. Tomáš životní výzvu přijal a my v intimním časosběrném portrétu sledujeme příběh této radikální změny. Může v takto odlišné profesi uspět? Jak zapadne radikální baníkovec s hornickým slangem do kolektivu mladých programátorů? A co my ostatní – nebudeme brzy nuceni v důsledku nastupující automatizace práce čelit podobné výzvě? Sto let vývoje práce a její kultury zobrazené na příběhu jednoho člověka. Film byl nominovaný na cenu European Film Award 2021 za nejlepší evropský dokumentární film.

Režie: Jindřich Andrš

Produkce: Moloko Film

Česká republika, 2020

91 minut, v českém znění

anglické titulky

Po skončení projekce diskuze s tvůrci.

Vstup volný

VLCI NA HRANICÍCH

Úterý 12. 10. 2021 od 19:30
Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou

Před více než dvěma staletími byli vlci na Broumovsku vyhubeni, v roce 2016 se ale do této oblasti vrátila první smečka a narůstající populace vlků dnes výrazně ovlivňuje životy místních lidí. Dokument Vlci na hranicích zachycuje jejich nejednoznačné přijetí: zatímco pro jedny znamenají naději na ozdravení české krajiny, pro jiné ztělesňují nepřítel vrahícího bezbranná zvířata farmářů, proti kterému není možné se účinně bránit. Kromě místních farmářů stojí na straně odpůrců i v médiích známý starosta Verněřovic Tomáš Havrlant, mezi jejich příznivci zase hydrolog Jiří Malík.

Režie: Martin Páv
Produkce: Frame Films
Česká republika, 2020
79 minut, v českém znění
Anglické titulky
Po skončení projekce diskuze s tvůrci.
Vstup volný

SLEPICE, VIRUS A MY

Středa 13. 10. 2021 od 19:30
Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou

Film začal vznikat během koronavirové krize, kdy se autoři filmu se svými třemi dětmi uchýlili na chalupu v Pošumaví. Při surfování na internetu děti narazí i na záběry z asijského tržiště. Jsou šokovány, když vidí přeplněné klece plné koček a psů určených na porážku; kamera brouzdá tržištěm dál a objevuje rozporcované hady, krysy a další divoká zvířata včetně netopýrů. Z dalšího videa se děti dozvídají, že se koronavirus údajně rozšířil na tomto tržišti z divokých zvířat na lidi.

Úvahy o vztahu lidí a zvířat je dovedou až k rozhodnutí chovat na chalupě slepice, podobně jako jejich místní sousedé. Rodiče koupí každému slepici z klecového chovu. Slepice jsou zubožené, vypadají jinak než slepice u sousedů na zahrádce.

Den za dnem se děti učí o slepice starat, čerpají rady zkušených chovatelů ze sousedství. I s nimi se baví o vztahu člověka a zvířat. Je to dobrá příležitost zamyslet se nad rozdílem chovu hospodářských zvířat na vesnických dvorcích a velkochovech. V souvislosti s tím se čerství chovatelé slepic seznamují s politiky, kteří řeší zákon o zákazu klecových chovů slepic v Česku.

Dokument je výjimečný tím, že společenské a ekologické téma zkoumá dětským pohledem, který je nejen emotivní, ale až překvapivě logický. Zachráněné slepice se na zahradě dětí mezitím zabydlely, dorůstá jim peří, začínají opět snášet vejce.

V září začíná nový školní rok, děti se však kvůli druhé vlně pandemie ve škole moc neohřejí, vracejí se zpět na chalupu, starají se o rodiče, kteří mezitím onemocněli na koronavirus. A těší se, že na jaře zase pár slepic z velkochovu zachrání.

Režie: Filip Remunda
Produkce: Hypermarket Film
Česká republika, 2020
74 minut, v českém znění
Anglické titulky
Po skončení projekce diskuze s tvůrci.
Vstup volný

ŽAL ŽEN

Středa 20. 10. 2021 od 19:30
Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou

Žal nad zničenou krajinou a ignorování životního prostředí se před 30 lety staly jedněmi ze zdrojů sametové revoluce. Brzy se Československo nadechlo nejen svobody, ale i čistějšího vzduchu. Po třech dekadách ale zase narůstá žal nad stavem klimatu, naráží na ignoranci a opět se mění v rebelii. Různá klimatická hnutí v poslední době změnila zápas na klimatickém hřišti vysláním silných emocí do útoku. A najednou se věci daly do pohybu. Úvodní film z dokumentární série Love & Rage je o lidech z hnutí Extinction Rebellion (Rebelie proti vyhynutí). Otevřeně zkoumá emoce, které vzbuzuje vidina blízkého kolapsu rovnováhy mezi planetou a lidmi. Je hlavně o ženách, protože při zkoumání emocí zjišťujeme, že ženy vnímají a prožívají ohrožení klimatickou změnou mnohdy naléhavěji než muži.

Režie: Andrea Culková
Produkce: Duracofilm
Česká republika, 2020
92 minut, v českém znění
Anglické titulky
Po skončení projekce diskuze s tvůrci.
Vstup volný

ZÁKON LÁSKY

Sobota 16. 10. 2021 od 19:30
Studio PALM OFF Divadla pod Palmovkou

Česká společnost navenek působí jako otevřená a přátelská k LGBT+. Když však dojde na otázky zákonů a manželství párů stejného pohlaví, objeví se skrytá ignorance a nenávisť. Muž jménem Czeslaw vede se skupinou společníků kampaň, která má politikům i běžné společnosti ukázat, že boj za práva LGBT+ v Evropě ještě zdaleka neskončil. Podaří se mu to? Stane se Česká republika první zemí ve východní Evropě, kde budou moci gayové a lesby uzavírat manželství? Nebo veškerá snaha uvízne v bludišti politického populismu?

Režie: Barbora Chalupová
Produkce: Silk Films
Česká republika, 2021
90 minut, v českém znění
Anglické titulky
Po skončení projekce diskuze s tvůrci.
Vstup volný

VÝSTAVA

Výstavu *Osobní život díry - Zelené desky* v rámci festivalu Palm Off Fest 2021 pořádá agentura wi-m s.r.o.

ONDŘEJ VAVREČKA OSOBNÍ ŽIVOT DÍRY – – ZELENE DESKY

„Co je svět?“ ptá se filmař, výtvarník a hudebník Ondřej Vavrečka v úvodu své rozbíhavé filozofické eseje. Lze ale vůbec poznat, pochopit a popsat něco tak nahodilého a nespojitého, neukotveného v čase a prostoru, jako je dnešní doba? „Když dělám film, potřebuji si nějaká vizuální či slovní spojení vyzkoušet. Nebo jít dál tam, kam mi to film už nedovolí. Buď proto, že něco je nenatočitelné, nebo proto, že do filmu nemůžu dát všechno,“ říká autor výstavy.

Výstava *Osobní život díry - Zelené desky* tak navazuje na film *Osobní život díry* oceněný cenou Andreje „Nikolaje“ Stankoviče a dohromady vytváří *gesamtkunstwerk* filmového, výtvarného a literárního umění, kde se mísí vážné polohy s humornými a každodennost s posvátností. Vernisáž proběhne před projekcí filmu ve foyeru Divadla pod Palmovkou, kde bude výstava umístěna i během festivalu.

TAM, KDE BYL UHNĚTEN GOLEM...

Malý průvodce po blízkém okolí Divadla pod Palmovkou

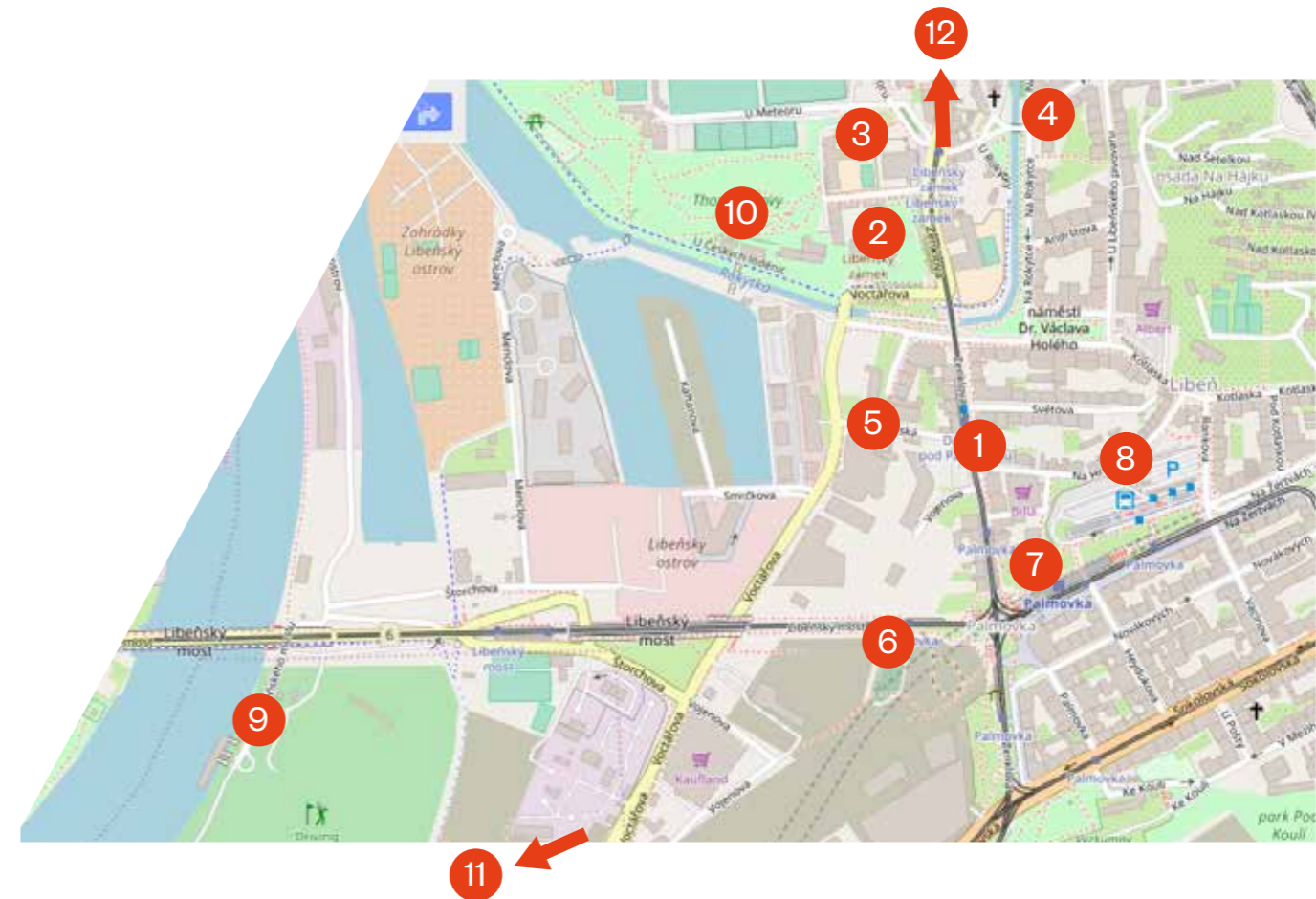
Divadlo pod Palmovkou se nachází na jedné z hlavních tříd někdejšího pražského předměstí, nyní jedné ze čtvrtí širšího centra pražské aglomerace – Libně. Území kolem dnešního Divadla pod Palmovkou bylo osídleno zřejmě již od starší doby kamenné, první písemná zmínka je však až z roku 1363. Pravděpodobně již dříve ale stávala na skále nad říčkou Rokytkou tvrz šlechtických majitelů zdejšího území, později přestavěná na výstavný zámek (dnes v něm sídlí Úřad městské části). Kolem tvrze se rozkládala poddanská obec, která těžila z velmi výhodné polohy nedaleko vltavského brodu a u křížení důležitých zemských cest vedoucích mj. do Lužice a Slezska.

Od šestnáctého století se v Libni usazovali Židé, kterým byly vyčleněny pozemky na místě někdejších mokřadů přímo naproti dnešnímu Divadlu pod Palmovkou. Židovská komunita byla na svou dobu poměrně početná a záhy získala na vrchnosti i značná privilegia – mj. vlastní samosprávu. Do doby vzniku zdejšího židovského osídlení spadá také jedna z verzí světoznámého příběhu o Golemovi, kterého rabbi Löw prý uhnětl na libeňském břehu z tamní hlíny...

Šlechtičtí majitelé se v Libni střídali až do roku 1662, kdy se majitelem panství stalo Staré Město pražské. Zdejší zámek se poté stal letní rezidencí pražských primátorů a později hostil řadu panovníků a jejich hostů jakožto rezidence habsburských císařů a jejich rodin při návštěvách Prahy. V okolí Libně tehdy vzniklo několik usedlostí, vinic a sadů, které bývaly oblíbenými místy pro letní pobyty Pražanů i častým cílem jejich jednoduchých výletů.

V devatenáctém století však nastal bouřlivý rozvoj, když zde kvůli výhodné poloze na dosah metropole a přitom na dosud volných prostranstvích vyrostly rozsáhlé průmyslové podniky: působila zde mj. strojírna, slévárna, dva pivovary, lihovar, továrna na výrobu cementových trubek a také několik podniků textilních a kožedělných i říční přístav s překladištěm (později opravnou lodí a loděnicí) a řada dalších průmyslových provozů. Prudký rozvoj Libně díky němuž se za pouhých 25 let zvýšil počet obyvatel o více než dvanáct tisíc, proměnil někdejší malé městečko na březích Vltavy a Rokytky v pulzující průmyslové předměstí Prahy. V roce 1896 začala do Libně z centra metropole pravidelně jezdit tramvaj, čehož využili zdejší divadelní podnikatelé provozující divadelní a hudební produkce v někdejším zájezdním hostinci U Deuschů (zárodek dnešního Divadla pod Palmovkou). Součástí Prahy je Libeň od roku 1901.

Továrny a průmyslové provozy, spolu se čtvrtěmi činžovních domů a malých dělnických domků, krámků a hospůdek rozestých v mimořádně členité krajině, nechaly vzniknout čtvrti s nezaměnitelným geniem loci zabydleným nevšedními obyvateli a jejich neméně nevšedními osudy. Dodnes je tato podoba Libně zvěčněná např. v prózách Bohumila Hrabala, který zde v těsném sousedství Divadla pod Palmovkou prožil svá autorsky nejšťastnější léta. V šedesátých a osmdesátých letech minulého století však prošla Libeň rozsáhlou asanací, během které zmizela významná část starých domů, ulic a zákoutí. Současná bouřlivě se rozvíjející nová zástavba postupně proměňuje okolí Divadla pod Palmovkou v nové moderní městské centrum. Některá pozoruhodná místa z dřívějších dob však odolala – a nová vznikají...

postupně opuštěn, v letech 2006–2007 byly jeho budovy demolo-
vány. Památkově chráněná kotelna byla zbořena v roce 2014. Dnes
se na části území Rustonky nachází park. Za zmínku také stojí
Libeňský most, který je považován za jeden z architektonických
skvostů meziválečné architektury. Byl postaven v roce 1928 podle
plánů architektů Františka Mencla a Pavla Janáka a je uváděn jako
jediný kubistický most na světě. Pozoruhodná je také skutečnost,
že se ve skutečnosti nejedná o jeden most, ale o komplikovanou
soustavu celkem šesti mostů. Nejočasnější částí je bezesporu část
mostu vedoucí přes řeku Vltavu, která je pojednána zcela netra-
dičním a velmi působivým způsobem skvěle shrnujícím moderní
estetické cítění meziválečné éry. Promenáda kolem Vltavy stejně
jako cyklostezka A2 pokračuje pod Libeňským záměčkem (2) další
promenádou kolem Vltavy s parkovou úpravou – Thomayerovými
sady zahrnujícími i skalní partie. Přimo pod Libeňským záměčkem,
nedaleko soutoku říčky Rokytky s Vltavou, se nachází další zají-
mavá památka – Löwitův mlýn. Památkově chráněná budova
někdejšího velkého vodního mlýna v současné podobě pochází
z roku 1747, první písemná zmínka o mlýně na tomto místě je však
již z roku 1530. Budova mlýna byla důkladně zrekonstruována
v roce 2000 a poté byla využívána pro kulturní akce. Od katastro-
fálních povodní z roku 2002, kdy voda dosahovala až po stře-
chu, však byla dlouho nevyužita a pro kulturní akce je znovu
využívána teprve od září 2019. Nedaleko Löwitova mlýna se
nachází také areál bývalého libeňského říčního přístavu a
Českých loděnic, který je postupně proměňován na novou čtvrť
s luxusními byty. Thomayerovými sady rozloženými na břehu
Vltavy a přilehlých skalnatých stráních prochází naučná
stezka a mj. zde ve studánce Liběnka vyvěrá přírodní pramen
svatého Vojtěcha. Součástí parku je také přírodní památka
Bílá skála – skalnatý ostrov významný výskytem vzácných
organismů byl pojmenován podle románu Eduarda Štorcha
Lovci mamutů, který se zde zčásti odehrává.

12. Pomník operace Anthropoid – místo atentátu na R. Heydricha

Zenklova ulice, u tramvajové zastávky Vychovatelna

Místo, kde byl dne 27. 5. 1942 proveden úspěšný atentát na
jednoho z nejvlivnějších nacistických prominentů a strůjce židov-
ského holokaustu, zastupujícího říšského protektora a šéfa říšské
policie Reinharda Heydricha. Atentát na Hitlerova oblíbenec
provedli českoslovenští výsadkáři Jozef Gabčík a Jan Kubiš
vycvičení ve Velké Británii a vyslaní na území nacisty okupova-
ného Československa československou exilovou vládou v rámci
operace Anthropoid. Atentát byl proveden asi v 10:32–10:35 hodin
v ostré libeňské zatáčce, po které jel Heydrich v otevřeném autě
ze svého venkovského sídla na zámku v Panenských Břežanech na
Pražský hrad asi v 10:32–10:35 hodin. Exploze speciálně uprave-
ného protitankového granátu zranila Heydricha na obličej a hrud-
níku a poškodila mu i plíce a slezinu. Kubiš s Gabčíkem z místa
uprchli (dámské kolo, které na útěku použil během atentátu zraněný
Kubiš, bylo odloženo u tehdejší prodejny Baťa – dnešní drogerie
Teta – v sousedství dnešního Divadla pod Palmovkou a později
bohužel pomohlo nalézt stopu k parašutistům). Heydrich zemřel
na následky zranění 4. 6. 1942 v nemocnici Na Bulovce nedaleko
místa atentátu. Následný nacistický teror provázející vyšetřování
atentátu postupně vedl k odhalení Kubiše a Gabčíka, kteří se spolu
s dalšími československými výsadkáři ukrývali v kryptě praž-
ského kostela sv. Cyrila a Metoděje. Dne 18. 6. 1942 kostel obklí-
čilo téměř 800 německých vojáků, jimž však dokázalo pouhých
7 parašutistů odolat po neuvěřitelných sedm hodin. Poté, co jim
došla munice, spáchali do té doby přeživší výsadkáři sebevraždu.
Odveta nacistů za tzv. heydrichiády vedla k uvěznění a smrti tisíců
českých obětí a také k vypálení a vyvraždění obcí Lidice a Ležáky.
Na místě atentátu na Heydricha, který je řazen mezi vůbec nej-
úspěšnější akce protinacistického odboje (a zároveň byl atentátem
směřovaným na nejvýše postaveného nacistického pohlavára),
stojí od roku 2009 pomník operace Anthropoid. Události atentátu
na Heydricha se staly námětem několika úspěšných filmů a řady
knih. Inscenace s tématem operace Anthropoid byla uvedena také
Divadlem pod Palmovkou pod názvem *294 statečných*.

11. Invalidovna

Sokolovská 24/136, Praha 8

Pražská Invalidovna byla vystavěna po vzoru slavné pařížské
Invalidovny v letech 1731–1737 pro ubytování válečných invalidů
nasazujících životy ve válkách vedených habsburskou monarchií.
Projekt, který původně počítal s ubytováním pro 4000 váleč-
ných invalidů, vypracovali slavní architekti Josef Emanuel Fischer
z Erlachu a Kilián Ignác Dientzenhofer. Z původního velkorysého
záměru sice nakonec byla realizována pouze jedna devítina –
– i přesto však je pražská Invalidovna impozantní barokní budovou
s několika křídly a s parkovou úpravou před průčelím. Svému účelu
sloužila budova až do roku 1919, poté byla do roku 2014 sídlem
Vojenského historického archivu a Vojenského ústředního archivu.
Stav historicky mimořádně cenných budov byl v posledních dese-
tiletích značně neutěšený (budovu poškodila mj. i povodeň z roku
2002, která poničila i cenné archiválie). V roce 2017 byla pražská
Invalidovna vyhlášena národní kulturní památkou a zařazena mezi
nejcennější památky ČR. V březnu 2018 přešla budova do majetku
Národního památkového ústavu, který připravuje její rozsáhlou
rekonstrukci, jež má být dokončena v roce 2024. V budoucnu má
budova sloužit muzejním, galerijním, komunitním a vzdělávacím
účelům.

Anton Pavlovič Čechov VIŠŇOVÝ SAD

SEZONA
2021–2022

DIVADLO
POD PALMOVKOU

PP

Režie: Martin Čičvák
Premiéra 13. září 2021

WWW.PODPALMOVKOU.CZ

LANDIA

CRESTYL

DÖCK

BIERMAGOL

PSYCHOLOGE